

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1, art. 68 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r., art. 83 §1 k.c. w związku z art. 300 k.p. stwierdził, że P. S. jako pracownik u płatnika składek (...) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 15 grudnia 2015 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż przeprowadził postępowanie kontrolne w zakresie zgłoszenia P. S. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) sp. z o.o. Z dokumentów wynika, że P. S. została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych od dnia 15 grudnia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. na stanowisku „pracownik administracyjny” w wymiarze czasu pracy pełen etat z wynagrodzeniem w kwocie 1.750 zł. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Restauracja (...), ul. (...). Ubezpieczona od dnia 24 stycznia 2016 r. wniosła o wypłatę zasiłku macierzyńskiego w związku z odbytym porodem. Organ rentowy wskazał, że z wyjaśnień nadesłanych przez płatnika składek wynika, że powodem zatrudnienia wnioskodawczyni była potrzeba bieżących kontaktów przedstawiciela firmy z gośćmi lokalów. Do zakresu obowiązków jakie miałyby wykonywać ubezpieczona miałyby należeć bieżąca obsługa korespondencji skierowanej do firmy, przygotowanie ofert dla gości oraz marketing. Pracownik nie był uprawniony do podpisywania dokumentów firmowych. Organ rentowy dodał, że w związku z nieobecnością ubezpieczonej nikt nie został zatrudniony na jej miejsce. Zarówno przed zatrudnieniem wnioskodawczyni jak i obecnie czynności przewidziane dla wnioskodawczyni wykonuje kierownictwo firmy. Takie działanie w ocenie organu rentowego świadczy o tym, że nie było faktycznej potrzeby gospodarczej zatrudnienia ubezpieczonej na podstawie umowy o pracę ubezpieczonej.

Na podstawie zebranej w sprawie dokumentacji i dokonanych ustaleń w ocenie ZUS zasadne jest stwierdzenie, że P. S. jako osoba nieposiadająca tytułu do ubezpieczeń społecznych będąca w zaawansowanej ciąży została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik jedynie w celu uzyskania prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego tj. zasiłku macierzyńskiego oraz prawa do bezpłatnej opieki lekarskiej przysługujących osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę.

Dokumentacja związana ze stosunkiem pracy w ocenie organu rentowego potwierdza jedynie fakt formalnego jej sporządzenia i nie jest dowodem faktycznego nawiązania stosunku pracy uzasadniającego podleganie ubezpieczeniom społecznym w charakterze pracownika. Zawarcie umowy o pracę nie jest również dowodem świadczenia pracy.

/decyzja – k. 32 – 33 akt ZUS/

P. S. złożyła w dniu 30 maja 2016 r. odwołanie od w/w decyzji i wniosła o jej zmianę. W uzasadnieniu wskazała, że organ rentowy bezprawnie pozwala sobie na daleko idące stwierdzenia, że jako osoba nieposiadająca tytułu do ubezpieczeń społecznych, będąca w zaawansowanej ciąży została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik jedynie w celu uzyskania prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego tj. zasiłku macierzyńskiego oraz prawa do bezpłatnej opieki lekarskiej przysługujących osobom zatrudnionym na umowę o pracę.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 6/

W piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 17 grudnia 2017 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o zasądzenie od wnioskodawczyni oraz płatnika składek kosztów postępowania w wysokości po 2.400 zł.

/pismo procesowe – k. 300/

Na rozprawie w dniu 25 stycznia 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych w stawce ryczałtowej, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/protokół rozprawy – z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:14:36 – 00:21:58 – płyta CD – k. 313/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona P. S. ukończyła studia na Uniwersytecie (...), na kierunku: (...) w maju 2015 r. i uzyskała tytuł licencjata. Nadto ukończyła we wrześniu 2015 r. studia podyplomowe: mechanizmy funkcjonowania strefy eu.

/CV k. 27 – 28 akt ZUS, dyplom – k. 24 akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 71/

Wnioskodawczynie posiada następujące doświadczenie zawodowe:

- w okresie od lipca do września 2008 r. pracowała jako praktykantka w Raiffeisen Bank Albania,
- w okresie od września 2014 r. do listopada 2014 r. odbywała praktyki w firmie (...) – pracownik biurowy,
- w okresie od stycznia 2015 r. do maja 2015 r. brała czynny udział w organizacji kół naukowych z udziałem obcokrajowców.

/CV – k. 28 – 29 akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 71/

Wnioskodawczynie po zakończeniu studiów wróciła do Albanii, gdzie przebywała przez 3 – 4 miesiące. Gdy wróciła do Polski około 20 października 2015 r. zaczęła szukać pracy. Od znajomych dowiedziała się, że szef firmy (...) A. D. poszukuje pracowników do pracy.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51/

Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe (...) sp. z o.o. w Ł. zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym od 9 listopada 2001 r. Przedmiotem działalności spółki są m. in. restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne, przygotowywanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) i pozostała gastronomiczna działalność usługowa.

/wypis z KRS – k. 66 – 69, k. 141 – 144/

Ubezpieczona po odbyciu rozmowy kwalifikacyjnej z A. D. podjęła pracę w firmie w listopadzie 2015 r. i pracowała tak nieodpłatnie, aż do podpisania w dniu 15 grudnia 2015 r. umowy o pracę.

/faktura z 10 listopada 2015 r. – k. 261, zeznania wnioskodawczynie z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:05:34 – 00:14:36 – płyta CD – k. 313/

Wnioskodawczynie P. S. została zatrudniona w (...) sp. z o.o. w Ł. na podstawie umowy o pracę na czas określony od 15 grudnia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako pracownik administracyjny z wynagrodzeniem 1.750 zł brutto. W imieniu spółki umowę podpisał Dyrektor: A. D.. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Filię: Restauracja (...), Ł., ul. (...).

/umowa o pracę – k. 14 akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 71/

Spółka zatrudniła ubezpieczoną, gdyż w firmie w grudniu przypada szczyt sezonu i firma poszukiwała nowego pracownika do pomocy przy organizacji imprez okolicznościowych.

/zeznania świadka A. D. z dnia 26 października 2017 r. – 00:32:18 – 00:39:48 – płyta CD – k. 253/

Wnioskodawczynie podejmując pracę w firmie (...) sp. z o.o. poddała się badaniom lekarskim w dniu 11 grudnia 2015 r. i lekarz nie stwierdził przeciwwskazań do podjęcia pracy na stanowisku: obsługa administracyjna.

/zaświadczenie lekarskie – k. 15 akt ZUS/

Ubezpieczona P. S. w dniu 15 grudnia 2015 r. odbyła szkolenie z zakresu BHP.

/karta szkolenia BHP – k. 23 akt ZUS/

Wnioskodawczynie nie otrzymała na piśmie zakresu obowiązków.

/bezsporne/

W ramach swoich obowiązków ubezpieczona zajmowała się przygotowaniem ofert dla gości, podpisywaniem faktur, zamawianiem towaru od dostawców, przyjmowaniem towaru, odpowiadaniem na emaile, przyjmowaniem zamówień od klientów na imprezy jakie odbywały się w restauracji i ustalaniem, po konsultacji z menagerem restauracji, szczegółów imprez z klientami np. jakie alkohole zawarte były w cenie konkretnego menu, w jakich godzinach gra orkiestra. Nadto pomagała w organizowaniu imprezy sylwestrowej czy zabaw karnawałowych. W trakcie imprez często pomagała w obsłudze klienta.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51, zeznania wnioskodawczynie z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:05:34 – 00:14:36 – płyta CD – k. 313, zeznania świadka G. M. – k. 60 verte, zeznania świadka K. B. z dnia 26 października 2017 r. – 00:12:49 – 00:26:52 – płyta CD – k. 253, zeznania świadka A. D. z dnia 26 października 2017 r. – 00:32:18 – 00:39:48 – płyta CD – k. 253, faktura – k. 261/

Wnioskodawczynie swoje obowiązki wykonywała w Ł. w restauracji przy ul. (...) w godzinach od 11.00 czasami od 12.00 i do 20.00 bądź 21.00 codziennie. Pracę wykonywała w biurze w restauracji. Najwięcej pracy było w weekendy i święta, gdyż w te dni odbywały się imprezy, organizowane przez restaurację.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51, zeznania wnioskodawczynie z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:05:34 – 00:14:36 – płyta CD – k. 313, zeznania świadka G. M. – k. 60 verte /

Pracodawca utworzył dla wnioskodawczynie ewidencję czasu pracy.

/Ewidencja – k. 205 – 207, zeznania świadka S. W. z dnia 26 maja 2017 r. – 00:51:53 – 01:02:14 – płyta CD – k. 252/

Płatnik składek sporządził listy płac dla ubezpieczonej.

/listy płac – k. 9 – 10 akt ZUS/

Wnioskodawczynie podejmując pracę w firmie płatnika składek była w ciąży - 32 tydzień. Przedstawiła zaświadczenie, z którego wynikało, że ciąża nie stanowi przeciwwskazania do pracy. Ubezpieczona pracowała do dnia porodu. Dziecko urodziła w dniu 24 stycznia 2016 r.

/bezsporne, skrócony odpis aktu urodzenia – k. 2 akt ZUS, dokumentacja medyczna – k. 38, k. 41, k. 76, zaświadczenie – k. 4, zeznania wnioskodawczynie z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51, zeznania świadka A. D. z dnia 26 października 2017 r. – 00:32:18 – 00:39:48 – płyta CD – k. 253/

W czasie choroby ubezpieczonej nikt nie został zatrudniony na jej stanowisku pracy.

/zeznania wnioskodawczynie z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51, zeznania wnioskodawczynie z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:05:34 – 00:14:36 – płyta CD – k. 313/

Urlop macierzyński wnioskodawczyni miał trwać do 24 stycznia 2016 roku, jednak z uwagi na chorobę męża ubezpieczona wróciła do pracy w dniu 2 stycznia 2017 r. i została zatrudniona w (...) sp. z o.o. w Ł. na podstawie kolejnej umowy o pracę zawartej na czas określony od 2 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r., w pełnym wymiarze czasu pracy jako kelner - pracownik administracyjny, z wynagrodzeniem 2.000 zł brutto. W imieniu spółki umowę podpisał Dyrektor: A. D.. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano: Filię: Restauracja (...), Ł., ul. (...).

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51, zeznania wnioskodawczyni z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:05:34 – 00:14:36 – płyta CD – k. 313, umowa o pracę – k. 48/

Zakres obowiązków wnioskodawczyni po powrocie z urlopu macierzyńskiego uległ zwiększeniu i ubezpieczona do chwili obecnej jest zatrudniona w firmie.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 9 lutego 2017 r. – 00:02:14 – 00:30:23 – płyta CD – k. 51, zeznania wnioskodawczyni z dnia 25 stycznia 2018 r. – 00:05:34 – 00:14:36 – płyta CD – k. 313, zeznania świadka A. D. z dnia 26 października 2017 r. – 00:32:18 – 00:39:48 – płyta CD – k. 253/

Spółka z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej osiągnęła w 2015 r. przychód w wysokości 139.740,59 zł, dochód w wysokości: -9.098,96 zł, w 2016 r. przychód w wysokości 121.359,26 zł, dochód w wysokości -4.971,19 zł, w 2017 r. przychód w wysokości 104.922,38 zł, dochód w wysokości 2.999,14 zł.

/zestawienie przychodów i dochodów – k. 267, rachunek zysków i strat – k. 269 – 296/

Spółka oprócz ubezpieczonej zatrudniała w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 2 listopada 2017 r. ponad 20 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy lub 1/2 wymiaru czasu pracy z wynagrodzeniem na poziomie płacy minimalnej.

/zestawienie pracowników – k. 268/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego według przeprowadzonej wyżej oceny dowodów zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i 13 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 w/w ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 22 §1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosownie do treści § 1¹ art. 22 kp, zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Zaś zgodnie z § 1² art. 22, nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie odwołująca się – P. S. zawarła z (...) sp. z o.o. w dniu 15 grudnia 2015 r. umowę o pracę, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, iż uzyskała ona prawo do świadczeń określonych w ustawie zasiłkowej. Jednakże ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana. Niewątpliwie bowiem umowa o pracę z dnia 15 grudnia 2015 r. nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

Zgodnie z treścią art. 83 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, okoliczność, na którą Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr 15, poz. 235, str. 712).

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, jest zatrudnienie jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy, a pracodawcy do przyjmowania tego świadczenia i dawania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany.

U. stan faktyczny Sąd dał wiarę zeznaniom świadków oraz wnioskodawczyni, w których wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez wnioskodawczynię w ramach powyższej umowy o pracę w przedmiotowym okresie.

Należy zauważyć, że ubezpieczona podjęła pracę w firmie co najmniej już w listopadzie 2015 r. choć umowę podpisała dopiero w grudniu 2015 r. świadczy o tym chociażby faktura podpisana przez ubezpieczoną w listopadzie 2015 r.

W ocenie Sądu zeznania w niniejszej sprawie są jasne, logiczne, niesprzeczne oraz wzajemnie uzupełniają się. Wersję zdarzeń przedstawioną przez wnioskodawczynię potwierdzają świadkowie, osoby obce dla każdej ze stron, a więc niemające interesu w tym by zeznawać na korzyść, którejkolwiek ze stron. Stwierdzić należy, iż wskazane przez wymienione wyżej osoby okoliczności znajdują również potwierdzenie w treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a więc w pozostałym zebranych w sprawie materiale dowodowym powołanym w opisanym stanie faktycznym.

Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż złożone do akt dokumenty nie były kwestionowane przez ZUS, a zeznania wnioskodawczyni oraz świadków nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez organ rentowy, który nie przedstawił w czasie postępowania przed sądem żadnych dowodów na poparcie swoich racji.

Bez znaczenia dla oceny wiarygodności zeznań wnioskodawczyni jest fakt, iż podała ona, że świadek G. M. pracował do maja – czerwca 2017 roku podczas gdy z zeznań świadka wynika, że pracował do połowy lipca 2016 roku. Zdaniem sądu wnioskodawczyni pomyliła lata, co może być zrozumiałe z uwagi na fakt składania zeznań w 2018 roku na temat wydarzeń sprzed kilku lat.

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę.

W tym miejscu należy rozważyć, czy zachowanie to nie narusza zasad współzycia społecznego, gdyż zgodnie z w/w art. 58 § 2 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W wyroku z dnia 18 października 2005 roku (sygn. akt II UK 43/05, opubl. OSN Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 15 – 16, poz. 251) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia (np. urodzeniem dziecka i niezdolność do pracy w okresie ciąży) i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W niniejszej sprawie wnioskodawczyni zawarła kwestionowaną umowę o pracę w dniu 15 grudnia 2015 r., a faktycznie pracę świadczyła od początku listopada 2015 r. do dnia porodu w dniu 24 stycznia 2016 r.

Stosownie do treści art. 58 §1 kc, czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Zaś w myśl § 2 w/w przepisu, nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Po pierwsze podkreślić należy, iż zawarcie przedmiotowej umowy o pracę nie miało na celu obejście przepisów ustawy, gdyż osiągnięcie wskazanych przez organ rentowy celów jest zgodne z ustawą. Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej powiedziane - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Na uwagę zasługuje także stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z 14 marca 2001 r. (II UKN 258/00, OSNP 2002/21/527), zgodnie z którym nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował i wypłacał z tego tytułu wynagrodzenie za pracę. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., II UK 141/04 opublikowanym w OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp).

Ponieważ postępowanie dowodowe wykazało, iż wnioskodawczyni pracę podjęła i faktycznie ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie co potwierdzają oprócz zeznań świadków i wnioskodawczyni dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, np. listy płac, brak podstaw do uznania nieważności spornej umowy o pracę.

Nie bez znaczenia w sprawie jest także fakt, iż wnioskodawczyni nie korzystała w okresie ciąży ze zwolnień lekarskich, pracując aż do dnia porodu a nadto z uwagi na sytuację rodzinną, skróciła okres urlopu macierzyńskiego i powróciła do pracy, którą świadczy do chwili obecnej. Okoliczność ta utwierdza sąd w przekonaniu o braku podstaw do uznania pozorności spornej umowy, przesądza bowiem o rzeczywistym zamiarze jej świadczenia.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni. Zatrudnienie ubezpieczonej było podyktowane rzeczywistymi potrzebami pracodawcy. Potrzebny był pracownik do pomocy w organizacji imprez okolicznościowych, do kontaktów z klientami.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny kwestii wynagrodzenia określonego w umowie o pracę pomiędzy wnioskodawczynią a płatnikiem składek.

Zgodnie z art. 78 kp wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą, we wskazanych wyżej warunkach, kwota wynagrodzenia 1.750 zł brutto miesięcznie, nie jest kwotą wygórowaną.

Nadto wynagrodzenia pozostałych pracowników w firmie też były na podobnym poziomie.

Sąd Okręgowy podziela w tym miejscu stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w treści wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie II UK 309/09, opubl. LEX nr 604210 „Zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu”. Kwestia oceny samej wysokości wynagrodzenia określonego w spornej umowie pod kątem jego zgodności z zasadami współżycia społecznego, czy też z przepisami ustawy może być przedmiotem nowej decyzji ZUS. W decyzji tej organ rentowy może rozstrzygnąć, czy ustalone przez strony wynagrodzenie było faktycznie adekwatne do powierzonych obowiązków oraz uzasadnione zasobami finansowymi pracodawcy.

Zdaniem Sądu, nie można zatem podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Jak wynika z ustaleń sądu brak podstaw do uznania, iż sporna umowa była zawarta jedynie dla pozorów. O pozorności można bowiem mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. Spółka chciała zatrudnić skarżącą, jako pracownika biurowego i miała ku temu realne powody. Ubezpieczona zaś świadczyła pracę i otrzymywała stosowne wynagrodzenie. A zatem niewątpliwie brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne.

Uwzględniając poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, należy uznać, że w sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Zawarcie umowy o pracę przez wnioskodawczynię z płatnikiem składek w świetle zebranego materiału dowodowego, w ocenie Sądu Okręgowego nie było też sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 sentencji wyroku uznając odwołanie za zasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczynie kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi.

K.K.-W.